

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ: СУЧАСНІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ

Муляр Ірина В'ячеславівна

*доцент кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
кандидат філологічних наук, e-mail: myliar@ukr.net*

Розширення та якісні зміни характеру міжнародних зв'язків нашої держави, інтернаціоналізація усіх аспектів суспільного життя роблять українську мову реально необхідною в різних сферах діяльності іноземців.

Мова точно і яскраво ілюструє менталітет народу, особливості його культури, психологічні особливості. Існує кілька шляхів одночасного викладання мови та культури. Розглянемо найефективніші методи.

1. Рольові ігри. Дуже популярна методика, коли учні виступають у ролі представника іншої національності і, намагаючись зберегти особливості його культури та мови, розігрують сценки на певну тему.

2. Підготовка індивідуальних повідомлень, що містять цікаві факти на тему заняття, наприклад, особливості вищої освіти в одній із країн Європи або Японії.

3. Групові повідомлення або діалоги, в яких порівнюються та аналізуються культурні особливості різних країн у певній галузі життя (відповідно до теми заняття).

4. Презентації на тему. Будь-який публічний виступ – це презентація, для якої існують свої правила. Вони можуть бути спільними для всіх, але мати деякі особливості у різних країнах та культурах. Мова тіла, темп промови, способи залучення та утримання уваги аудиторії дещо відрізняються у різних країнах.

5. Домашнє читання. Студенти отримують завдання на місяць, наприкінці якого на одному із занять обговорюють особливості роботи, описаної у певному художньому творі.

6. Контакти з представниками інших культур (за допомогою веб-камери, особистого спілкування; запрошення представників іншої культури на заняття та імпровізована прес-конференція з ними). На заняттях студенти діляться особистим досвідом спілкування з однолітками, розповідають про своїх друзів, їх уподобання, сімейні традиції.

7. Гра: «Інструктаж туристів перед поїздкою до тієї чи іншої країни». Темі попередньо розподіляються між студентами, і на занятті кожен «інструктор» розповідає про обрану ним країну та відповідає на запитання аудиторії.

8. Загальне обговорення культурних особливостей тієї чи іншої країни з урахуванням особистого досвіду студентів, знань, отриманих із засобів, книжок, журналів. Цей вид роботи використовується в кінці модуля або року.

9. Домашні твори на тему. Цей вид роботи дуже ефективний вивчення граматики, особливостей писемного мовлення, розвитку умінь ретельного і структурованого викладу інформації.

Таким чином, використання засобів міжкультурної комунікації сприяє посиленню активності іноземних студентів у вивченні навчального матеріалу, підвищенню ефективності його засвоєння, формуванню вміння самостійно, систематично та методично правильно розширювати отримані знання, формуванню потреби у читанні літератури за фахом. Представлене дослідження не вичерпує всього кола питань, пов'язаних із міжкультурною комунікацією та проблемами навчання іноземних студентів нефілологічних спеціальностей, викликає необхідність подальших досліджень виділеної проблеми та розробки методичних рекомендацій щодо одночасного викладання мови та культури.

Список використаних джерел

1. Wesche M. B. Discipline-based approaches to language study: Research issues and outcomes. M. Krueger & F. Ryan (Eds.) Language and content: Discipline- and content-based approaches to language study. Lexington, MA: D.C. Heath, 1993.